

KAD KNYGA BŪTŲ VAIKUI DRAUGAS

Pirmieji vaiko kalbos ugdytojai ir puoselėtojai yra šeimos nariai – seneliai, tėvai, broliai ir seserys. Šeimoje vaikas girdi gimtosios kalbos garsus, tarmes, perima jų tradicijas bei kalbėjimo stilių. Suaugusieji yra pagrindinis šaltinis, iš kurio kūdikystėje, o vėliau ir ikimokyklinio amžiaus vaikai semiasi informacijos apie bendravimą, kalbą bei kaupia tam tikrą informaciją.

Vienas iš būdų palaikyti ugdantį kontaktą su vaiku – bendravimas pasitelkus knygą. Namuose vaiko gaunami pirmieji įspūdžiai iš skaitomų knygų gali nulemti vaiko pomėgio skaityti formavimąsi. Todėl tėvai turėtų domėtis vaikų literatūra tiek, kad, priklausomai nuo vaiko amžiaus ir kitų individualių jo savybių, galėtų padėti jam renkantis knygas, paaiškinti nesuprantamus dalykus, pasidalinti nuomone apie perskaitytą knygą, padiskutuoti. Taip vaikas nuo pirmųjų savo gyvenimo metų pradeda suprasti, kad knyga yra ne tik perskaitoma, bet apie ją galvojama, ji siejama su asmeniniais išgyvenimais, ieškoma gilesnės prasmės.

Knygos padeda vaikams geriau pažinti aplinkinį pasaulį, suprasti simbolius, sieti priežastį ir padarinį. Klausydami skaitomų knygų, vaikai sieja pateikiamas situacijas su tikrove. Jie patys mėgina kurti, pasakoti, vaidinti, suvokti turinį ir pajusti teksto nuotaiką. Knygos lavina tokius pagrindinius gebėjimus kaip skaičiavimas, spalvų ir formų atpažinimas. Vaikai išmoksta teisingo elgesio su knyga, įsisavina daug nežinomų žodžių. Vaikai atranda ryšį tarp sakininės ir rašytinės kalbos. Jie pradeda suprasti, kad žodžius sudaro atskiri garsai. Šis supratimas padeda vaikams lengviau išmokti skaityti. Todėl svarbu sužadinti vaikų domėjimąsi knyga, poreikį skaityti. Skaitymas turi tapti asmeniniu vaiko troškimu.

Skatinant vaikų domėjimąsi knyga, būtina, kad vaikų aplinkoje būtų kuo įvairesnių knygų, periodinių leidinių, laikraščių, žurnalų, enciklopedijos leidinių. Kiekvieną knygą, ar ji būtų paveikslėlių, spalvinimo ar komiksų, galima panaudoti vaiko individualybei formuoti.

Kiekviena perskaityta knyga turi poveikį vaiko sąmonei ir jausmams, ugdo fantaziją, kūrybiškumą, lavina vaiko mąstymą, vaizduotę, padeda vaikui gauti įvairios informacijos, pažinti įvykius, aplinkoje vykstančius reiškinius.

Logopedė S. Janutėnaitė

